

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Náklady spojené s provedenými změnami zákonů týkající se organizační struktury a územní příslušnosti dotčených orgánů veřejné správy budou uhrazeny z jednotlivých rozpočtových kapitol ústředních správních úřadů a z rozpočtů územních samosprávných celků. Převážná část těchto nákladů bude mít jednorázový charakter v souvislosti s implementací zákona, a to zejména v souvislosti s vyřešením neskladebnosti obcí.

V rámci přípravy zákona byly osloveny jednotlivé správní orgány, jež budou dotčené přesuny obcí mezi správními obvody k nastolení skladebnosti územně správní struktury. Zmíněné instituce vyčíslily své náklady s těmito změnami jako nulové, popřípadě zcela minimální.

Český úřad zeměměřický a katastrální vyhodnotil náklady na 700 000 Kč. Jedná se o náklady související s úpravou informačních systémů ve správě Českého úřadu zeměměřického a katastrálního. „Staré“ kraje jsou vedeny jako jeden z prvků RÚIAN – Registru územní identifikace, adres a nemovitostí. Tento údaj bude nutné vypustit nejen z RÚIAN, ale i ze souvisejících informačních systémů, např. editačního ISÚI – Informačního systému územní identifikace, z VDP – Veřejného dálkového přístupu, jehož prostřednictvím jsou data RÚIAN zveřejňována atd. V případě změny názvu „městského obvodu v hl. m. Praze“ na „obvod“ v zákoně č. 111/2009 Sb., dojde k navýšení nákladů o 250 tis. Kč.

Česká správa sociálního zabezpečení bude mít očekávané náklady, v případě zvolené varianty zařazení obvodu ORP Turnov pod okres Semily v předpokládané výši 2–3 mil. Kč. Náklady identifikované jednotlivými oslovenými institucemi jsou uvedeny v hodnocení dopadů regulace (RIA).

Pro adresáty veřejné správy neplynou z přijetí zákona žádné přímé náklady. V obcích, kde dojde ke změně příslušnosti k okresu, si budou muset občané nechat vyhotovit nové občanské průkazy, avšak tato změna bude pro občany bezplatná.

Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy lze tedy shrnout následovně: Identifikované dopady, které vzniknou státu z důvodu nutnosti výměny občanských průkazů (při odhadovaném nákladu 100 - 150 Kč na jeden občanský průkaz) jsou cca 1,5 - 2,3 mil. Kč. Identifikované dopady na straně orgánů veřejné správy představují v případě Českého úřadu zeměměřického a katastrálního cca 950 tis. Kč, v případě České správy sociálního zabezpečení cca 2 - 3 mil. Kč. Navrhované řešení tedy nepředstavuje výrazné ekonomické náklady, celkově je kalkulováno s částkou cca 4,7 - 5,6 mil. Kč, a to především na zajištění změn spojených se zajištěním skladebnosti mezi správními obvody ORP a okresy (Turnovsko).

Navrhovaná právní úprava nebude mít dopad na podnikatelské prostředí ČR, ani sociální dopady včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména pak osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, ani dopady na životní prostředí. Předpokládají se naopak určité pozitivní dopady v souvislosti se snížením časových

ztrát spojených s návštěvami úřadů v případě některých obcí v důsledku dosažení skladebnosti všeobecných správních obvodů.

V případě řešení neskladebnosti obcí se bude jednat zejména o výměnu občanských průkazů obyvatel části dotčených obcí.

8. Dopad navrhovaného řešení na ochranu soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava se nedotýká ochrany soukromí ani ochrany osobních údajů.

9. Zhodnocení korupčních rizik

Bylo provedeno zhodnocení korupčních rizik v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. h) Legislativních pravidel vlády, a to podle Metodiky CIA (Corruption Impact Assessment, Metodika hodnocení korupčních rizik), kterou uveřejnil Vládní výbor pro koordinaci boje s korupcí.

Přiměřenost

Návrh zákona se zaměřuje na územní členění státu. Tento zákon nepřináší žádné rozhodování ve správním řízení či jiné obdobné rozhodování přinášející diskreční pravomoc zúčastněným orgánům veřejné správy. V ostatních bodech návrhu zákona není korupční riziko identifikováno.

Efektivita

Nově nastavené územní členění lze efektivně implementovat v krátkém časovém úseku. Legisvakantní lhůta je plánována v délce cca 1 roku (celý rok 2020).

Odpovědnost

Hlavní kompetenční roli v dané oblasti bude sehrávat Ministerstvo vnitra.

Z hlediska soustředění pravomocí k tvorbě legislativy (novely zákona) nepřináší navrhovaná právní úprava jejich nekontrolované rozdělení mezi vyšší počet neurčitých osob. Osoby odpovědné za konkrétní rozhodnutí lze jasně identifikovat (dle Organizačního řádu Ministerstva vnitra).

Opravné prostředky

Není zde vedeno žádné správní řízení ani jiné obdobné řízení, kde by mohla být např. přezkoumána zákonnost.

Kontrolní mechanismy

Jsou zde k dispozici vnitřní kontrolní mechanismy Ministerstva vnitra, vyplývající z principu subordinace a právní úpravy státní služby vykonávané státními zaměstnanci ve služebním poměru. Jde zejména o oprávnění představených věst podřízené státní zaměstnance, ukládat jim úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat výkon jejich služby a dávat jim k tomu příkazy.

Transparentnost a otevřená data

Návrh zákona nemá vliv na poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Dobrá praxe

Navrhovaný zákon nepřináší žádné nové, inovativní postupy, ale využívá stávajících ověřených postupů při uplatnění pravidel pro organizační předpis na úrovni zákona zcela v mezích ústavního zákona č. 347/1997 Sb.

Navrhovaná právní úprava se shoduje se známou dobrou praxí. Postupy a procesy v ní obsažené odpovídají stávajícím právním předpisům.

V průběhu příprav zákona byly pořádány konzultace jak s dotčenými orgány státní správy, tak s představiteli samospráv přímo v dotčených lokalitách a to zejména za účelem řešení problematiky neskladebností. V tomto směru se jedná o příklad dobré praxe, který zajistil soulad navrhovaných řešení s postoji dotčených aktérů. Smysl těchto konzultací je zřejmý z velkého množství změn v navrhovaných řešeních pro případy jednotlivých obcí. Návrh zákonné úpravy je tak konsensem obecně přijatelným pro valnou většinu subjektů kooperujících v rámci zmíněných konzultací.

Závěr hodnocení korupčních rizik

V rámci zhodnocení korupčních rizik podle Metodiky CIA lze konstatovat, že návrh zákona splňuje kritéria přiměřenosti, efektivity a jednoznačné odpovědnosti.

Návrh nové právní úpravy jako celek se shoduje se známou dobrou praxí a navrhované postupy v ní obsažené se jeví přiměřené při srovnání s obdobnou legislativou.

Návrh nového zákona o územně správním členění státu nepřináší zvýšení korupčních rizik oproti stávajícímu stavu platné právní úpravy územního členění státu.

10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava se nijak nedotýká organizace ozbrojených bezpečnostních sborů (policejní správa, krizové řízení) ani organizace ozbrojených sil (vojenská správa, plány obrany státního území).

Územní správní jednotky – vojenské újezdy jsou upraveny relativně samostatně a nezávisle na právní úpravě územního členění státu.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K ČÁSTI PRVNÍ - ÚZEMNĚ SPRÁVNÍ ČLENĚNÍ STÁTU

K § 1 - Základní územně správní členění České republiky

Úvodní ustanovení definuje jednotné a skladebné územně správní členění území České republiky pro výkon státní správy v území. Cílem je dosažení plné skladebnosti. Součástí základního členění území České republiky na správní obvody krajů a správní obvody obcí s rozšířenou působností je i základní členění odvozené, a to členění na okresy – okresy jsou skladebně vymezeny jedním nebo více správními obvody obcí s rozšířenou působností.

Dále je zde uvedeno skladebné stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností výčtem obcí a vojenských újezdů. V tomto případě je samosprávné území obce se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti (tzv. obec I.) zcela shodné se správním obvodem pro výkon státní správy v přenesené působnosti takovéto obce, proto lze hovořit o stejném území, resp. o území obce i jako o správním obvodu obce, ovšem v jiných souvislostech.

Je zde rovněž převzato zavedené pravidlo skladebnosti vnitřního členění území obce a vojenského újezdu na jedno nebo více souvislých katastrálních území. Nezákoně výjimky porušující toto pravidlo – tzv. územní anomálie – podléhají režimu § 26a zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Upravena je i skladebnost okresního členění. Vymezení okresů je v rámci dosažení plné skladebnosti v území provedeno prostřednictvím správních obvodů obcí s rozšířenou působností, kdy v praxi půjde o jeden až tři správní obvody obcí s rozšířenou působností na jeden okres.

Je zde rovněž upraveno zvláštní členění území hlavního města Prahy na úrovni okresů na obvody. Toto členění na 10 obvodů zůstává stejné jako v současné době a respektuje specifika zavedené právní úpravy hlavního města.

K § 2 - Stanovení obcí s rozšířenou působností

Zákon o územně správním členění státu výslovně stanoví, které obce jsou obcemi s rozšířenou působností. Obce s rozšířenou působností a jejich správní obvody jsou základním stavebním kamenem konstrukce výkonu přenesené působnosti v území po provedené reformě územní veřejné správy (tj. s účinností od 1. 1. 2003).

Z hlediska jednotnosti a přehlednosti právní úpravy je zcela jistě legislativně nejvhodnějším řešením, aby to, které obce jsou obcemi s rozšířenou působností, bylo stanoveno stejným zákonem jako vymezení správních obvodů obcí s rozšířenou působností formou výčtu obcí (pro přehlednost) podle jednotlivých krajů.

Ohledně počtu obcí s rozšířenou působností zůstává zachován stav k 1. 1. 2003. Nejsou dány žádné relevantní důvody pro zvyšování počtu obcí s rozšířenou působností, třebaže počet obyvatel některých obcí poměrně rychle narůstá. Klíčovým hlediskem nicméně do budoucna bude především hledisko skladebnosti správních obvodů, popřípadě počet obyvatel obcí žijících ve správním obvodě, spíše než např. počet obyvatel samotných obcí s rozšířenou působností, žijících přímo na území této obce, nikoliv v jejím správním obvodě.

Ustanovení § 2 nejprve stanoví, které obce jsou obcemi s rozšířenou působností (pro přehlednost je ustanovení členěno podle jednotlivých krajů), následující ustanovení § 3 pak uvádí členění jednotlivých správních obvodů krajů na správní obvody obcí s rozšířenou působností.

K § 3 - Členění správních obvodů krajů

V § 3 je uveden taxativní výčet správních obvodů obcí s rozšířenou působností, na něž se člení správní obvody jednotlivých krajů.

K § 4 - Vymezení okresů

Ustanovení § 4 vymezuje okresy, a to pomocí výčtu správních obvodů obcí s rozšířenou působností, z nichž je jednotlivý okres složen. Z důvodu přehlednosti je vymezení okresů členěno podle správních obvodů jednotlivých krajů.

K § 5 - Vymezení obvodů hlavního města Prahy

Zákon o územně správním členění státu zde vymezuje analogicky s členěním území státu na okresy zvláštní členění území hlavního města Prahy, které je zcela shodné se správním obvodem pro výkon státní správy v přenesené působnosti hlavního města Prahy. Pro účely tohoto zvláštního členění na úrovni okresů je v tomto ustanovení zákona vymezeno 10 obvodů a jsou zde uvedeny jejich názvy.

K § 6

Do obcí Černošice (okres Praha-západ), Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (okres Praha-východ), Nýřany (okres Plzeň-sever) a Šlapanice (okres Brno-venkov), které vykonávají státní správu v přenesené působnosti na úrovni obcí s rozšířenou působností, není mnohdy zajištěno kvalitní dopravní spojení veřejnou hromadnou dopravou z obcí patřících do jejich správního obvodu.

Tento stav se od roku 2002 příliš nezměnil, proto se zákonem těmito čtyřem obcím s rozšířenou působností nadále umožňuje (oproti minulosti tedy již nikoliv nařizuje) zřídit pracoviště obecního úřadu také v obci (Praha, Plzeň, Brno), do níž je kvalitní přímé dopravní spojení veřejnou hromadnou dopravou a zejména převažující dojížděka obyvatelstva za prací, službami a vzděláním.

Současně si je však třeba uvědomit, že v současné době dochází u řady agend k postupnému opouštění místní příslušnosti – např. již lze vyřídit bez místní příslušnosti, tedy na jakémkoliv úřadu obce s rozšířenou působností či úřadu městské části hlavního města Prahy, osobní doklady (občanské průkazy, cestovní pasy), byla zrušena místní příslušnost pro agendu registrace vozidel a nově je zrušena místní příslušnost pro agendu řidičských průkazů. V případě agendy živnostenského úřadu lze rovněž vyřídit vše potřebné u kteréhokoliv živnostenského úřadu již řadu let.

Klíčovou otázkou v této souvislosti je zejména nastavení financování výkonu státní správy v přenesené působnosti u těchto obcí s rozšířenou působností se zvláštním postavením, které zřizují detašované pracoviště na základě zákona o územně správním členění státu.

Právní úprava financování prostřednictvím příspěvku na výkon přenesené působnosti zůstává nadále v příloze zákona o státním rozpočtu – výhodnější výpočet příspěvku – stejně jako je

tomu i v současnosti. Každoroční příprava zákona o státním rozpočtu totiž umožňuje flexibilně reagovat na vývoj platné právní úpravy (postupné rušení místní příslušnosti) při stanovení výše příspěvku na výkon přenesené působnosti na příští kalendářní rok.

K § 7 - Zmocňovací ustanovení

Zákon zmocňuje Ministerstvo vnitra k vydání vyhlášky, kterou budou stanoveny správní obvody obcí s rozšířenou působností. Správní obvody obcí s rozšířenou působností budou stanoveny výčtem obcí a vojenských újezdů, aby bylo možné operativně reagovat na změny vzniklé slučováním nebo rozdělováním obcí bez potřeby novelizace zákona.

Zmocňovací ustanovení dále pamatuje na stanovení území obvodů hlavního města Prahy na úrovni okresů vyhláškou Ministerstva vnitra. Obvody hlavního města Prahy budou ve vyhlášce vymezeny výčtem městských částí. Je zde zcela zachován stávající právní i faktický stav odpovídající specifickému postavení hlavního města Prahy.

K § 8 - Přejícné ustanovení

Přejícné ustanovení upravuje místní příslušnost správních orgánů v případě probíhajících správních řízení v souvislosti se změnami územního členění spočívajících v řešení neskladebnosti obcí. Zahájená správní řízení dokončí ty orgány, které byly místně příslušné před nabytím účinnosti zákona.

K ČÁSTI DRUHÉ - ZMĚNA ZÁKONA O STANOVENÍ OBCÍ S POVĚŘENÝM OBČECNÍM ÚŘADEM A STANOVENÍ OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

K § 9

K bodu 1

Stanovení obcí s rozšířenou působností je součástí navrhovaného zákona o územně správním členění státu (viz § 2). V důsledku této právní úpravy dochází k vypuštění odpovídající právní úpravy stanovení obcí s rozšířenou působností ze zákona č. 314/2002 Sb., což se promítá i do názvu tohoto zákona.

K bodu 2

Legislativně-technická úprava v souvislosti se zrušením přílohy č. 2.

K bodu 3

Obsah stávajícího ustanovení § 2 zákona č. 314/2002 Sb. je nově součástí navrhovaného zákona o územně správním členění státu. V zákoně č. 314/2002 Sb. se tedy § 2 zrušuje.

K bodu 4

V souvislosti s vypuštěním právní úpravy stanovení obcí s rozšířenou působností ze zákona č. 314/2002 Sb. se upravuje zmocňovací ustanovení. Podle zmocňovacího ustanovení v zákoně č. 314/2002 Sb. (§ 3) bude nadále vydávána pouze vyhláška stanovící správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem. Vyhláška stanovící správní obvody obcí s rozšířenou působností bude vydávána na základě zmocňovacího ustanovení obsaženého přímo v zákoně o územně správním členění státu (§ 7).

Stávající vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, se zákonem o územně správním členění státu zrušuje (viz § 11).

K bodu 5

Zrušuje se obsoletní ustanovení § 4.

K bodu 6

Do textu přílohy se promítá již dříve provedená změna názvu obce s pověřeným obecním úřadem - Kostelec nad Černými lesy.

K bodu 7

Stanovení obcí s rozšířenou působností je součástí navrhovaného zákona o územně správním členění státu (viz § 2). V důsledku této právní úpravy dochází k vypuštění odpovídající právní úpravy stanovení obcí s rozšířenou působností ze zákona č. 314/2002 Sb. – zrušení přílohy zákona stanoví obce s rozšířenou působností.

K ČÁSTI TŘETÍ - ZMĚNA ZÁKONA O ZÁKLADNÍCH REGISTRECH

K § 10

K bodu 1, 3 a 7

Stávající znění zákona o základních registrech na několika místech [§ 29 odst. 1 písm. h), § 31 odst. 1 písm. k) a § 40 písm. i)] nesprávně používá pro obvody hlavního města Prahy (ve smyslu § 2 zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů, podle navrhované právní úpravy ve smyslu § 5 zákona o územně správním členění státu) pojem „městské obvody“ namísto pojmu „obvody“. Dochází tedy ke sladění terminologie.

K bodu 2, 5 a 6

V souvislosti se zrušením krajů podle zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů, se zrušuje uvedení údaje o těchto krajích i v příslušných ustanoveních zákona o základních registrech [§ 31 odst. 1 písm. d), odkaz na výčet v § 33 odst. 5 a § 40 písm. d)].

K bodu 4

Z důvodu srozumitelnosti právního předpisu se zrušují poznámky pod čarou odkazující na zrušovaný zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, jakož i na zrušovanou vyhlášku č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy.

K ČÁSTI ČTVRTÉ - ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

K § 11

Zrušuje se zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, včetně všech jeho novel.

V souvislosti s vypuštěním právní úpravy stanovení obcí s rozšířenou působností ze zákona č. 314/2002 Sb. se upravuje zmocňovací ustanovení. Podle zmocňovacího ustanovení v zákoně č. 314/2002 Sb. (§ 3) bude nadále vydávána pouze vyhláška stanovící správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem. Vyhláška stanovící správní obvody obcí s rozšířenou působností bude vydávána na základě zmocňovacího ustanovení obsaženého přímo v zákoně o územně správním členění státu (§ 7). V této souvislosti se zrušuje stávající vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností (včetně novel). Předpokládá se vydání vyhlášek nových, obsahově shodných, v souladu s novým zněním zmocňovacích ustanovení v obou zákonech.

Zrušují se rovněž obsoletní vládní nařízení č. 36/1968 Sb. a nařízení vlády č. 226/1995 Sb.

K ČÁSTI PÁTÉ - ÚČINNOST

K § 12

Nabytí účinnosti se navrhuje dnem 1. ledna 2021. Předpokládaná legisvakanční doba by měla být dostatečně dlouhá.